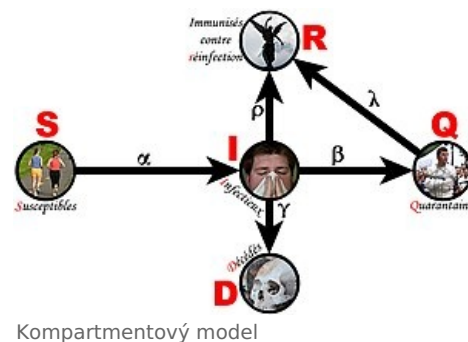

Proces šíření nákazy

Proces šíření nákazy tvoří všechny podmínky a faktory, umožňující a ovlivňující přenos **původce nákazy** (etiologické agens, EA), z jednoho organismu na jiný – **vnímavý organismus**. Původci nákazy (metazoa, protozoa, houby, bakterie, viry, priony), jsou nositelé určitých vlastností, které jim umožňují šířit se:

- **Patogenita** – schopnost EA vyvolat v organismu specifický patologický stav.
- **Virulence** – stupeň patogenity jednotlivých kmenů EA (proměnlivá v závislosti na toxicitě a invazivitě).
- **Toxicita** – schopnost EA poškozovat organismus produkovanými toxiny.
- **Invazivita** – schopnost pronikat, udržet se, pomnožovat či prodělavat určitý stupeň vývoje v organismu hostitele.

Do organismu vnikne vždy určité množství EA – **infekční dávka**. Původce může mít schopnost odolávat fyzikálním vlivům (různé teplotě, záření, vyschnutí) – **rezistence**, obvykle má schopnost **množit se** a **infikovat meziphostitele nebo vektor**.

K zabránění šíření nákazy musí být přerušen epidemiologický řetězec:

- **zdroj EA → šíření (cesta přenosu) EA → vnímavý organismus.**

Buď se

- zbavíme zdroje a to **izolací**, nebo zničením, nebo ho **vyléčíme**, aby se EA nemohlo dále šířit;
- **zabráníme přenosu na vnímavé jedince** ve vnějším prostředí po vyloučení EA infikovaným jedincem (metodami dezinfekce, dezinfekce);
- nebo **změníme vnímavost jedince k EA** (imunizace, chemoprophylaxe, fagoprophylaxe).

Zdrojem nákazy může být člověk nebo zvíře.

Vnímavý jedinec je člověk, kterému chybí jakýkoliv typ imunity nebo rezistence vůči určitému patogennímu agens, který by po expozici tomuto agens zabránil infekci.

Odkazy

Použitá literatura

- GEIZEROVÁ, H, et al. *Epidemiologie – vybrané kapitoly pro seminární a praktická cvičení*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 1995. 83 s. ISBN 80-7184-179-X.